

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/99/2024
Identifikačné číslo spisu:	3121208250
Dátum vydania rozhodnutia:	28.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3121208250.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu T. J., narodeného XX. J. XXXX, W. Y. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Karolom Porubčinom, Považská Bystrica, Centrum 27/32, IČO: 37914073, proti žalovaným 1/ Ing. T. U., narodenej XX. G. XXXX, W. Y., Y. XXX, 2/ Mgr. D. F., narodenej XX. G. XXXX, W. Y., Y. XXX, 3/ Mgr. W. R., narodenej XX. D. XXXX, W. Y., Y. XX, 4/ Z. R., narodeného XX. K. XXXX, W. Y., Y. XX, zastúpených advokátkou JUDr. Ivanou Gajdošíkovou, Trenčín, Osvienčinská 10, IČO: 56621744, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 21C/59/2021, o dovolaní žalovaných 1/ až 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 11. apríla 2024 sp. zn. 17Co/25/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Stará Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 28. novembra 2022 č. k. 21C/59/2021-108 v spojení s opravným uznesením zo 17. januára 2023 č. k. 21C/59/2021-117 zamietol žalobu (výrok I.) a žalovaným 1/ až 4/ (ďalej spolu aj „žalovaní“) nepriznal náhradu trov konania (výrok II.).

1.1. Prvostupňový súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 126 ods. 1, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, 134 ods. 1, 2, 3 OZ. Žalobca sa domáhal požadovaného určenia vlastníckeho práva prakticky na tom základe, že získal vlastnícke právo k sporným pozemkom vydržaním, teda svoje pozemky a tiež pozemky, ktoré sú predmetom sporu, dlhodobo dobromyseľne užíval, pričom hranicu jeho pozemkov určoval po dohode M. R. a štátnych lesov plot, postavený v rokoch 1991 - 1992. Súd uviedol, že v minulosti, minimálne v roku 1967, bola hranica medzi pozemkami konštatovaná ako sporná. Dotknuté strany vyhlásili, že si spornú hranicu dajú zamerať. Napriek tomu neexistuje v evidencii listín príslušného katastrálneho úradu žiadna listina o tom, že by si pôvodní vlastníci svoje pozemky dali zamerať a hranicu medzi pozemkami si dali určiť. Ďalej súd uviedol, že strany sporu sa v zásade zhodli na tom, že prvý

plot niekedy v 70-tych rokoch postavil pôvodný vlastník H. Y., na základe čoho postavil tento plot, nie je zrejmé. Ďalší plot bol postavený Západoslovenskými štátnymi lesmi v rokoch 1991 - 1992. Žalobca tvrdil, že tento plot bol postavený po dohode s vtedajšou vlastníčkou Zuzanou Pevnou a mal jednoznačne určiť priebeh hranice medzi pozemkami strán sporu. Toto však podľa súdu bez pochybnosti preukázané nebolo, podľa žalovaných Západoslovenské štátne lesy postavili plot ako dočasný za účelom ochrany staveniska.

1.2. Prvostupňový súd uzavrel, že žalobca nemohol vydržať pozemky, ktorých vlastníctva sa domáhal, nakoľko nebola splnená podmienka dobromyseľnosti užívania týchto pozemkov. Súd dodal, že žalovaní ako ďalší a terajší vlastníci si za účelom presného vyznačenia právnej hranice medzi pozemkami dali vypracovať geometrický plán a podľa neho postavili v súčasnosti existujúce oplotenie. Podľa súdu je súčasný stav v súlade s údajmi evidencie nehnuteľností, pokiaľ ide o výmeru nehnuteľností patriacu žalovaným, pričom rešpektuje aj výmeru nehnuteľností patriacu žalobcovi.

1.3. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP a v spore úspešným žalovaným náhradu trov konania nepriznal, keďže si túto neuplatnili.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 11. apríla 2024 sp. zn. 17Co/25/2023 zmenil tak a určil, že žalobca je vlastníkom bližšie určených nehnuteľností, vytvorených geometrickým plánom č. XXXXXXXXX-XXX-XX, vyhotoveným Ing. J. A. dňa 03. septembra 2021 a úradne overenými Okresným úradom Trenčín, katastrálnym odborom dňa 28. septembra 2021 pod č. XXXX/XX, ktorý geometrický plán je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku. Žalobcovi priznal proti žalovaným nárok na náhradu trov konania.

2.1. Po interpretácii právneho inštitútu vydržania s ohľadom na súdnu prax a názory právnej teórie uviedol, že žalobca nadobudol do vlastníctva predmetné nehnuteľnosti titulom dedenia od M. R. v roku 1998. Od tohto obdobia ich užíval v rozsahu, v akom boli vymedzené plotom, postaveným okolo roku 1991 (inak na mieste pôvodného plota, postaveného v 70-tych rokoch pôvodným vlastníkom H. Y.) a takto ich nepretržite a nerušene užíval až do roku 2019, kedy žalovaní žalobcu upovedomili, že hranica medzi pozemkami nie je definovaná predmetným plotom, pričom k zbúraní plota žalovanými došlo až v júni 2021. Z uvedeného je teda zrejmé, že od nadobudnutia nehnuteľností dedením užíval aj predmetné časti pozemkov žalovaných nerušene a v dobrej viere, že mu patria, čo je doba cca 21 rokov, pričom v zmysle ust. § 134 ods. 1 OZ je vydržacia doba 10 rokov.

2.2. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že dobromyseľnosť žalobcu ohľadom vydržania sporných pozemkov narúša fakt, že minimálne v r. 1967 bola sporná hranica medzi pozemkami. Vtedajší vlastníci pozemkov síce uviedli, že hranica medzi týmito pozemkami je sporná a chcú si ju zamerať, k tomuto však nedošlo. Ako bolo už uvedené, došlo však k tomu, že vlastník H. Y. postavil v 70-tych rokoch na hranici týchto pozemkov prvý plot, pričom v 90-tych rokoch bol postavený druhý plot vtedajším vlastníkom Západoslovenskými štátnymi lesmi (na totožnom mieste ako prvý plot). Tvrdenie žalovaných, že mali informácie, že druhý plot bol len dočasný, nevlýva na dobromyseľnosť držby žalobcu, nakoľko sami netvrdili, že by žalobcu, prípadne jeho právnu predchodkyňu o tejto skutočnosti informovali, resp. že by to vedeli z iného zdroja. Treba dodať, že žalobca v r. 1967 ešte nežil, preto logicky nemohol mať z toho času pochybnosti o tom, že plot medzi pozemkami nie je osadený na právnej hranici. Z vyjadrení žalobcu pritom vyplýva, že prvý plot si pamätá ako dieťa, pričom druhý plot bol vybudovaný na rovnakej hranici; až v r. 2019 sa dozvedel o zámere žalovaných stavať nový plot.

2.3. Na základe týchto skutočností bol na rozdiel od súdu prvej inštancie odvolací súd toho názoru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a žalobca splnil všetky zákonné predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, preto rozsudok súdu prvej inštancie (v spojení s opravným uznesením) zmenil a žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Neoddeliteľnou súčasťou rozsudku je geometrický plán č. XXXXXXXXX-XXX-XX., vyhotovený Ing. J. A. dňa 03. septembra 2021 a úradne overený Okresným úradom Trenčín, katastrálnym odborom dňa 28. septembra 2021 pod č. XXXX/XX.

2.4. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Po opise priebehu súdneho konania a cez prizmu vlastnej predsúdnej argumentácie polemizovali

so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu a spochybňovali správnosť jeho rozhodnutia. Navrhli zmeniť napadnuté odvolacie rozhodnutie a žalobu zamietnuť, alternatívne zrušiť napadnuté odvolacie rozhodnutie a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a žalovaným priznať náhradu trov konania.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietali nedostatočné odôvodnenie odvolacieho rozhodnutia, že sa odvolací súd nevysporiadal s argumentáciou a dôkazmi predloženými žalovanými, ani s argumentáciou súdu prvej inštancie. Zotrvali na tom, že žalobca ani jeho právni predchodcovia nemohli byť dobromyseľní v tom, že im sporná časť pozemkov vlastnícky patrí, keďže spornosť hranice bola konštatovaná minimálne od roku 1967, pričom ani jeden predchodca žalobcu a ani samotný žalobca nepodnikol žiadny krok za účelom odstránenia danej spornosti. Poukazovali na formalistický výklad zákona zo strany odvolacieho súdu, jeho rozhodnutie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie, je nepreskúmateľné a arbitrárne a tak aj nezákonné a protiústavné.

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP namietali „nesprávne právne posúdenie právnej otázky hodnotenia dobromyseľnosti Žalobcu, keď v danom prípade na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním de facto postačoval subjektívny pocit dobrej viery Žalobcu bez objektívneho zhodnotenia“. Zopakovali, že právni predchodcovia žalobcu a žalobca mali vedomosť o spornosti hranice, právni predchodcovia mali zámer si dať spornú hranicu zamerať, k čomu nedošlo. Odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, „ak držiteľ má, resp. mohol mať pochybnosti (čo je v tomto prípade nesporné), že užíva veci, ktorých vlastníctvo nenadobudol, nemožno hovoriť o oprávnenej držbe, resp. vydržaní (napr. Uznesenie NS SR ... sp. zn. 3Obdo/42/2018, ... 5Cdo/107/2018)“.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie odmietnuť resp. zamietnuť a priznať mu náhradu dovolacích trov. V podstatnom uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím odvolacieho súdu. Ďalej uviedol, že „[v] nadobudnutí predmetných nehnuteľností titulom dedenia po M. R. v roku 1998 ... treba vidieť skutočnosť, z ktorej žalobca vyvodzuje svoje vnútorné presvedčenie, že sa stal vlastníkom predmetných častí nehnuteľností, pričom to, že plot, ktorý bol postavený minimálne v roku 1991 medzi parcelami ... bol plotom dočasným, žalobca nemal žiadnu vedomosť. Počas celej doby užívania predmetných nehnuteľností (viac ako 22 rokov), od roku 1998 až do 06/2021, kedy bol predmetný plot odstránený a súčasne bol v tomto období postavený aktuálny plot medzi uvedenými parcelami, žalobca nebol nikým a ničím v užívaní rušený.“ V neposlednom rade uviedol, že žalovanými označené súdne rozhodnutia sa na prejednávany prípad nevzťahujú.

5. Žalovaní k vyjadreniu žalobcu poukázali na jeho všeobecnosť. Ďalej uviedli, že žalobcom označená judikatúra NS ČR sa na daný prípad nevzťahuje. Zotrvali na tom, že žalobca, jeho právni predchodcovia vedeli, že pôvodná hranica bola sporná.

6. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaných v podstatnom poukázal na body 10. a 11. odvolacieho rozhodnutia.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

8. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

10. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 172/03).

11. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

12. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (písm. a), ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu (písm. b), strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník (písm. c), v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (písm. d), rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (písm. e), alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. f).

12.1. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

13. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13.2. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

14. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

15. Žalovaní považovali napadnuté odvolacie rozhodnutie za zmätočné pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia, keď sa podľa ich názoru nevysporiadali s argumentmi prvostupňového súdu a žalovaných. Uviedli, že odvolacie rozhodnutie je nepreskúmateľné a arbitrárne a tak aj nezákonné a protiústavné (bod

3.1.).

16. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť taký vadný postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

17. Dovolací súd predovšetkým pripomína, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní v zásade nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených odvolacím súdom, ani prieskumu nim vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly má síce dovolací súd možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd uvádza, že tieto vady v prejednávanej veci v dostatočnej intenzite nezistil.

18. Najvyšší súd predostiera, že i keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, obsah odvolania i vyjadrenie žalovanej strany, interpretoval právny inštitút vydržania a dobromyseľnosti, na základe čoho vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Neodchýlil sa od rozhodných skutkových zistení, iba tieto odlišne právne vyhodnotil. Za podstatné (na rozdiel od prvostupňového súdu) považoval odvolací súd, že žalobca sporné nehnuteľnosti užíval titulom dedenia od M. R. v roku 1998, a to v rozsahu, v akom boli vymedzené plotom, postaveným okolo roku 1991 (inak na mieste pôvodného plotu, postaveného v 70-tych rokoch pôvodným vlastníkom H. Y.) a takto ich nepretržite a nerušene užíval až do roku 2019, kedy žalovaní žalobcu upovedomili, že hranica medzi pozemkami nie je definovaná predmetným plotom, pričom k zbúranie plotu žalovanými došlo až v júni 2021. Teda od nadobudnutia nehnuteľností dedením užíval aj predmetné časti pozemkov žalovaných nerušene a v dobrej viere, že mu patria (opak v konaní nebol preukázaný), čo je doba cca 21 rokov, pričom vydržacia doba je 10 rokov. Pokiaľ žalovaní tvrdili, že žalobca nemohol byť dobromyseľný pri držbe, keďže vedel/musel vedieť, že tieto pozemky sú/boli sporné, toto v konaní preukázané nebolo. Výslovené právne závery v kontexte so zisteným skutkovým stavom nemožno považovať za celkom zjavne neodôvodnené resp. právne nekonformné. Dovolatelia preto nedôvodne argumentovali, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné resp. nedostatočne odôvodnené; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

19. V neposlednom rade dovolací súd uvádza, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne

odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnosťnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je v zásade relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

20. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP žalovaní namietali „nesprávne právne posúdenie právnej otázky hodnotenia dobromyseľnosti Žalobcu, keď v danom prípade na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním de facto postačoval subjektívny pocit dobrej viery Žalobcu bez objektívneho zhodnotenia“. Zopakovali, že právní predchodcovia žalobcu a žalobca mali vedomosť o spornosti hranice, právní predchodcovia mali zámer si dať spornú hranicu zamerať, k čomu nedošlo. Poukázali na rozhodnutia 3Obdo/42/2018 a 5Cdo/107/2018 (bod 3.2.). Jadrom dovolacích výhrad žalovaných bolo, že (tiež) žalobca vedel/musel vedieť, že ide o sporné pozemky a preto jeho držba nemohla byť dobromyseľná (že mu vec patrí).

21. Relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP je právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípady) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z tohto ustanovenia, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritorný dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú právnu otázku mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu (3Cdo/141/2018). Inak povedané v prípade absencie vymedzenia právnej otázky relevantnej podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľov); v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania.

22. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

23. Samotné posúdenie toho, či žalobca vedel/musel/mohol vedieť, že ide o sporné pozemky a na tom základe potom užíval sporné pozemky nedobromyseľne a neoprávnene (ako to tvrdia žalovaní, pozn.) je svojou povahou otázkou skutkovou a je spätá s vykonaným dokazovaním a jeho hodnotením. V tomto ohľade odvolací súd vychádzal zo zistení, že žalobca o spornosti posudzovaných pozemkov nevedel (opak nepreukázala ani žalovaná strana) a tieto - v stave ako ich užíval na základe označenej hranice (plota) - získal titulom dedenia a užíval ich viac ako 10 rokov; preto žalobe vyhovel. Takto zistený skutkový stav bol pre súd dovolací záväzný (§ 442 CSP) a nie je možné ho prelomiť iným právnym posúdením veci (k tomu pozri aj bod 17 in fine), keďže sa nejedná o otázku právnu, ale skutkovú. V neposlednom rade najvyšší súd dodáva, že sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

24. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa

§ 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

25. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalovaných podľa § 447 písm. c) CSP (§ 420 písm. f) CSP) a podľa § 447 písm. f) CSP (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP).

26. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.